Nečastější dotazy ohledně výživného

Občanský zákoník upravuje vzájemnou vyživovací povinnost potomků a předků, dále výživné rozvedeného manžela (manželky) a výživné neprovdané matky. Zejména ohledně výživného na děti mají lidé řadu chybných představ.

Zde jsou nejčastější dotazy našich klientů:

Platím výživné na svou dceru, která studuje na univerzitě. Dceři bude již 26 let. Končí moje vyživovací povinnost dnem, kdy dcera dosáhne věku 26 let?
Zákon nestanoví žádnou věkovou hranici, do kdy je povinnost platit na své děti výživné, nýbrž výživné je třeba platit do doby, než je oprávněný (v tomto případě dcera) schopen se sám živit. To ovšem neznamená, že vyživovací povinnost rodiče k dítěti trvá neomezeně dlouho v případě, že by potomek nenastoupil do práce. Vychází se z toho, zda je dospělé dítě schopno se samo živit, nikoli zda skutečně pracuje a živí se. V případě studia je třeba vycházet z toho, zda se potomek účelně připravuje na budoucí povolání.

Můj devatenáctiletý syn, na kterého platím výživné, nastoupil v září do prvního ročníku střední školy. Dříve navštěvoval první ročník jiné střední školy, tam nechodil a byl vyloučen. Ještě dříve chodil na jiné střední odborné učiliště, tam propadl a opakoval první ročník a po dvou letech z této školy odešel s tím, že ho obor nebaví. Musím stále platit výživné?
Věc lze posoudit i tak, že se váš syn nepřipravuje soustavně na budoucí povolání a je tedy schopen se sám živit, věc ovšem není zcela jednoznačná. Doporučujeme vám u soudu podat návrh na ukončení vyživovací povinnosti. Návrh podáte proti zletilému synovi, ten bude u soudu již jednat sám za sebe. Za podání tohoto návrhu se neplatí žádné soudní poplatky, pokud byste však ve sporu neměl úspěch, musel byste nahradit náklady, které vznikly vašemu synovi.

Za otce svého dítěte jsem nebyla provdaná, jen jsme spolu žili. Asi před dvěma lety jsme ukončili naše společné soužití. Slíbil, že bude na dceru platit výživné, ale celé dva roky neplatí nic. Jak mám postupovat?
Je třeba se obrátit na soud, a to nejen s návrhem na stanovení výživného, nýbrž s návrhem na úpravu poměrů nezletilého dítěte, tedy s návrhem, že dcera bude ve vaší výlučné péči. Součástí tohoto návrhu je i stanovení výše výživného. Příslušný je soud, kde má nezletilé dítě bydliště. Výživné lze přiznat až tři roky zpětně. To znamená, že můžete požadovat výživné od data, kdy otec dítěte přestal s vámi vést společnou domácnost a podílet se na nákladech na výživu dítěte.

Když jsme se rozváděli, stanovil soud bývalému manželovi povinnost platit výživné na dvě děti. Je to už šest let, on platí stále stejnou částku, ačkoli je nyní všechno dražší a také děti již chodí do školy a stojí více peněz.
Můžete se jako zákonný zástupce svých dětí obrátit na soud s žádostí o zvýšení výživného. Výše výživného vyplývá z odůvodněných potřeb vašich dětí a ze schopností, možností a majetkových poměrů jejich otce. V návrhu musíte zdůvodnit, v čem odůvodněné potřeby dětí vzrostly, např. náklady na školu, zájmové kroužky, vyšší nároky na stravování a ošacení a podobně. Výdělkové a majetkové poměry otce si soud zjistí sám.

Jak často mohu žádat o zvýšení výživného pro své nezletilé děti?
Zákon nestanoví žádnou takovou lhůtu. O zvýšení výživného lze požádat vždy, když dojde k významné změně poměrů na straně oprávněného (t. j. dítěte) a povinného (tj. rodiče, který je povinen platit výživné). Za takovou významnou změnu poměrů lze považovat například počátek studia dítěte nebo

např. náklady spojené s jeho léčením u dlouhodobé nemoci. Za významnou událost lze považovat i samotné uplynutí delšího času (zpravidla tak 3 roky) a tedy i běžné zvýšení nákladů na dítě spojené s jeho vyšším věkem.

V době, kdy jsem se rozváděl, jsem pracoval na vedoucím místě. O tuto práci jsem přišel a nyní pracuji jako dělník. Můj výdělek se snížil cca na polovinu. Bývalá manželka však nechce ani slyšet, že bych na děti měl platit méně.
Došlo u vás k významné změně osobních majetkových poměrů, můžete se tedy obrátit na soud s návrhem na snížení výživného na děti. Jen upozorňujeme, že soud nevychází jen a pouze z výše faktických výdělků, nýbrž z výdělkových možností povinného. To znamená, že kdybyste měl možnost získat vzhledem k vašemu vzdělání a praxi lépe placenou práci, bude vycházet z předpokládaných odměn za tuto lépe placenou práci.

Jsem těhotná, muž, se kterým čekám dítě, otcovství uzná, ale žít se mnou nechce. Slyšela jsem, že by mohl platit nejen na dítě, ale na i mě.
Ano, jde o výživné a zajištění některých nákladů neprovdané matce. Otec dítěte je povinen matce dítěte (vedle výživného na dítě) poskytovat výživu po dobu dvou let ode dne narození dítěte a také ji přispět v přiměřeném rozsahu na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem. O poskytnutí takové náhrady zvýšených nákladů se můžete s otcem svého očekávaného dítěte dohodnout, pokud se nedohodnete, je třeba se obrátit na soud, aby v té věci rozhodl. Tyto částky může soud také přiznat zpětně, a to až do dvou let ode dne porodu.

Jsem vdova, je mně 69 let, mám velmi malý důchod. Pobírám ještě příspěvek na bydlení. Po zaplacení nákladů na bydlení mně zbyde jen velmi málo peněz na stravování, léky a ostatní potřeby. Vychovala jsem tři syny, jeden je svobodný, jeden rozvedený a jeden ženatý. Synové mně nic nepřispívají a vůbec se nestarají, jak žiju.
Nejen rodiče mají vyživovací povinnost vůči svým dětem, ale i dospělé děti mají vyživovací povinnost vůči svým rodičům. Děti jsou povinny zajistit svým rodičů slušnou výživu. Pokud tedy nemáte dostatek prostředků na živobytí, mají vůči vám synové vyživovací povinnost. Pokud by jí nechtěli plnit dobrovolně, lze se této povinnost domáhat soudní cestou, podáním návrhu na určení vyživovací povinnosti dětí vůči vám.